

Stichting Bite Back
Europalaan 20
3526 KS Utrecht
Kamer 2.1.3

Ministerie van Landbouw, Natuur en Voedselkwaliteit
Postbus 20401
2500 EK Den Haag

Zeist, 12 januari 2020

Betreft: olifant Buba

Geachte minister Schouten,

Ondergetekende organisaties schrijven u naar aanleiding van het aankomende einde van de huidige, tijdelijke ontheffing (op 30-06-2020) voor olifant Buba van circus Freiwald, en omdat er intussen een opvang voor haar in beeld is gekomen die voorheen niet beschikbaar was.

Constateernde dat:

- de huidige, tijdelijke ontheffing is afgegeven, omdat er op dat moment geen geschikte opvang beschikbaar zou zijn, waardoor een ontheffing noodzakelijk was om het circus de mogelijkheid te bieden om olifant Buba mee te nemen;
- een voorwaarde van de ontheffing was dat bij mogelijk geschikte opvang het circus verplicht mee zal moeten werken aan onderzoek voor mogelijk herplaatsing van het dier;
- een eerder onderzoek¹ van het ministerie concludeerde dat er geen redenen qua fysieke en mentale gesteldheid bij de olifant waren die een eventuele herplaatsing naar een opvanglocatie in Europa of daarbuiten in de weg zitten;
- olifantopvang Elephant Haven in Frankrijk haar deuren open heeft gezet voor olifant Buba, en dit ook middels een brief aan u kenbaar heeft gemaakt;
- er dringende redenen zijn bij gekomen voor de noodzaak van het plaatsen van olifant Buba in een opvang (zie verderop in deze brief);

Verzoeken wij u om:

- per direct de processen in gang te zetten om Buba naar dit nieuwe thuis te helpen;
- het circus geen verlenging of nieuwe ontheffing te geven;
- indien het circus niet mee wil werken de medewerking af te dwingen en te voorkomen dat het circus Nederland met de olifant ontvlucht;

Achtergrond

Olifantopvang Elephant Haven in Frankrijk zet haar deuren open voor Buba. Ten tijde van de afgifte van de ontheffing was deze opvang nog in aanbouw. Recent echter heeft Elephant Haven u via een brief op de hoogte gesteld van de aanstaande voltooiing van haar opvang én dat zij de kennis en mogelijkheden heeft om een olifant als Buba, die te boek staat als agressief naar andere olifanten, op te kunnen vangen.

¹ Brief Rijksdienst voor Ondernemend Nederland 28 november 2016 - Resultaten onderzoek circusolifant Buba

De opvang is gelegen in het zuidwesten van Frankrijk en beschikt over 29 hectare grond met een optie voor meer. De opvang zal initieel ruimte hebben voor 3 olifanten, maar zal dit op termijn uitbreiden. De voltooiing van de opvang zal geheel klaar zijn vóór afloop van de ontheffing op 30 juni a.s. De verzorgers hebben jarenlange ervaring met verzorging van olifanten en staan in contact met een netwerk van experts. Elephant Haven heeft tevens laten weten dat de familie Freiwald op de hoogte is gesteld van haar opvangmogelijkheid. We verwijzen voor meer informatie naar de betreffende brief van Elephant Haven, gestuurd op 10 december jl. en geregistreerd met referentie EM1366820.

Welzijn

Olifanten zijn uitermate sociale en intelligente dieren. Een circus kan nooit de benodigde ruimte en afleiding bieden, of ook maar enigszins een situatie creëren, waarin deze dieren goed kunnen gedijen. (Olifanten)experts hebben zich om deze redenen dan ook al regelmatig uitgesproken tegen het houden van deze dieren in een circus. Het was dan ook een logische stap dat er een verbod kwam op gebruik van olifanten in circussen.

Circus Freiwald gaf in haar verzoek voor de ontheffing aan dat de eerste levensjaren van Buba traumatisch waren en ze in het verleden al eens van ernstige gedragsproblemen blijkt heeft gegeven (onhandelbaar, onbenaderbaar en zelfdestructief, aldus het circus zelf). De gedragingen in het verleden, alsmede haar vroege traumatische ervaringen, zijn een voedingsbodem voor het ontwikkelen van dit gedrag. Zoals andere olifanten met een traumatisch verleden laten zien, kunnen ze soms wel jarenlang kalm zijn en dan opeens los gaan, zoals bij de olifant Sissy het geval was, die nu gelukkig is opgevangen in The Elephant Sanctuary in Tennessee (VS). Voor zowel de veiligheid (ook van omstanders) alsmede het welzijn van olifant Buba was en is een verder verblijf bij het circus onwenselijk. Buba verdient een beter bestaan, waarin zij de gespecialiseerde, deskundige zorg en aandacht krijgt die ze nodig heeft.

In haar vooronderzoek bij de totstandkoming van het Besluit op verbod gebruik wilde zoogdieren in circussen concludeerde de overheid al dat er van welzijnsproblemen in circussituaties sprake is, de 5 vrijheden worden aangetast en dit niet enkel het gevolg is van de trainingen en optredens, maar inherent is aan het rondreizende karakter van het circus.

De voorwaarden van de ontheffing veranderen hier niets aan. De ontheffing leidt dan ook onoverkomelijk tot verdere aantasting van het welzijn, de 5 vrijheden en daarmee de intrinsieke waarde van Buba. Iets wat in het belang van Buba zou moeten worden voorkomen. Dit is dan ook de reden waarom één van de voorwaarden van de ontheffing is dat circus Freiwald bij mogelijke opvang moet meewerken aan onderzoek om daartoe te komen, daar er andere situaties denkbaar zijn waarin het welzijn en de kwaliteit van het leven van Buba flink kan worden verbeterd. Het is daarom van groot belang dat het aanbod van Elephant Haven als opvanglocatie voor olifant Buba serieus wordt genomen door zowel het ministerie als het circus.

Dringende redenen voor verplaatsing naar opvang

Naast het welzijn van de olifant zijn er meerdere (dringende) argumenten ter ondersteuning om herplaatsing naar de opvanglocatie serieus te overwegen en in gang te zetten.

1. Stelselmatig overtreden voorwaarden ontheffing

Circus Freiwald heeft stelselmatig de voorwaarden van de ontheffing overtreden. Er is door diverse organisaties en individuen regelmatig melding gemaakt bij de NVWA. Helaas greep deze niet of nauwelijks in. Pas recent² heeft dit daardoor geleid tot een officiële vermaning

² <https://www.animalstoday.nl/circus-freiwald-vermaning-tonen-buba/>

aan het circus.

2. Zorgwekkende financiële situatie van het circus

De indruk dat het circus er financieel niet goed voor staat, valt op te maken uit het feit dat supporters van het circus intussen geld inzamelen via Stichting Buba voor voedsel voor Buba³. Eind augustus 2019 is door hen een vrachtwagen hooi voor haar gekocht⁴. In december wordt er nog eens dringend om donaties gevraagd⁵. De ondergetekende organisaties hebben er geen vertrouwen in dat het circus voldoende financiële zekerheid kan bieden om zelfs de toch al ernstig gelimiteerde zorg voor de olifant te garanderen. Geef Buba vooral een oude dag zonder zorgen.

Kortom, de argumenten die leiden tot een verbod, de dringende extra redenen voor herplaatsing van Buba én de aangeboden plaats in een opvang geven voldoende aanleiding voor initiatief vanuit het ministerie. Waar nodig zijn wij bereid te ondersteunen waar kan.

In afwachting van uw (re)actie,

Met vriendelijke groet,

Alex Romijn
Bite Back

Marian Eeltink
Dierbewustleven

Susan Hartland
Animal Rights

Geoffrey Deckers
Een DIER Een VRIEND

Sandra van de Werd
Comité Dieren noodhulp

Hanno Berger
Stichting Dieren nood

Rob Faber
Vrienden van de Olifant

Bep de Boer
Stichting Rechten voor al wat Leeft

³ <https://stichtingbuba.jimdofree.com/>

⁴ <https://www.facebook.com/487043348138466/photos/a.487113538131447/1276125605896899/>

⁵ https://www.facebook.com/permalink.php?story_fbid=1370234389819353&id=487043348138466